

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับในหมู่นักการศึกษาและนักสังคมวิทยาว่า ความเจริญงอกงามของมนุษย์เป็นผล
เนื่องจากอิทธิพลใหญ่ ๆ ๒ ประการคือ พันธุกรรม กับสิ่งแวดล้อม

พันธุกรรมเป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ได้รับสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ความเจริญงอกงาม
ทางด้านนี้ ผู้ที่มาจากพันธุกรรมที่ดีก็จะมีทุนเดิมที่จะงอกงามต่อไป

สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว ซึ่งแต่ละสภาพการมนุษย์จะได้รับไม่เท่ากัน ผู้ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อม
ที่ดีย่อมมีโอกาสเจริญงอกงามได้ดีกว่าผู้ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวย

แม้ว่าองค์ประกอบทางความเจริญงอกงามของเด็กจะประกอบด้วยพันธุกรรม หรือความ
สามารถที่มีมาแต่กำเนิด กับสิ่งแวดล้อมก็ตาม องค์ประกอบที่จะส่งผลถึงเด็กนั้น เป็นสิ่งแวดล้อมมากกว่า
พันธุกรรมเป็นความแตกต่างระหว่างบุคคลที่คุมยาก สิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งที่ควบคุมและเสริมสร้างได้
เมื่อเด็กเกิดมาสิ่งแวดล้อมจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับเด็กจนตลอดชีวิต สำหรับเด็กวัยก่อนเรียนที่มาจาก
ครอบครัวที่ยากจนและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ด้อยกว่า จะเสียเปรียบเด็กที่มีฐานะดีทุกกรณี^๑

เด็กอายุ ๐-๖ ขวบ เป็นช่วงสำคัญที่สุดของชีวิต ถ้าช่วงนี้ได้รับการเลี้ยงดูอย่างดี ถูกสุข-
ลักษณะ ได้รับการอบรมกล่อมเกลานิรันดร์เบื้องต้นให้ถูกทาง จะเป็นกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่อง เป็น

^๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ผลการวิจัยการจัดศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน
ในประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, ๒๕๒๒), หน้า ๓.

พื้นฐานการศึกษาตลอดชีวิตของเด็ก การเริ่มเรียนภาคบังคับถือว่าช้าไป ก่อนเริ่มต้นเราไม่รู้ว่าเป็นเด็ก ถูกเลี้ยงดูมาอย่างไร จากการวิจัยค้นคว้าทั่วโลกพบว่าเด็กขาดโปรตีน กินอาหารไม่ได้สัดส่วน พัฒนาการทางร่างกายและสมองของเด็กไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร โดยเฉพาะปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม พ่อแม่ ต้องช่วยกันทำมาหากิน ไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนให้ลูกเติบโตอย่างดี มีคุณภาพ พัฒนาการทางกาย จิตใจ สังคมและพฤติกรรมต่าง ๆ ไม่ดีเท่าที่ควร °

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยก่อนเรียนในประเทศไทย ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึง มีผู้ได้เข้าเรียนเพียง ๑๖% จะเห็นว่าได้ละเลยยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาที่สำคัญ ๆ ไป แม้จะมีการจัดการศึกษาอนุบาลเพื่อเป็นตัวอย่างให้เอกชนจัดตาม ก็มีเด็กที่ฐานะเศรษฐกิจดีเท่านั้นที่ได้เข้าเรียน ซึ่งเป็นการทิ้งช่องว่างระหว่างประชากรผู้ยากไร้ในเมืองและชนบท กับผู้มีฐานะเศรษฐกิจดี ทำให้ความเสมอภาคทางการศึกษาไม่บรรลุเป้าหมาย^๒

ตามแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช ๒๕๒๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยก่อนเรียน ได้กล่าวถึงว่า

"... รัฐพึงเร่งจัดและสนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนประถมศึกษา โดยสนับสนุนให้ท้องถิ่นและเอกชนจัดให้มากที่สุด ไม่ใช้งบประมาณอย่างเหี่ยว และเน้นให้ครอบครัวมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการอบรมเลี้ยงดูเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ คุณสมบัตินี้เหมาะสมกับวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของสังคมไทย ส่วนระบบการจัดนั้น อาจจัดในระบบโรงเรียนสำหรับเด็กหรือศูนย์เด็กปฐมวัย ในบางกรณีอาจจัดชั้นเด็กเล็กหรือชั้นอนุบาลก็ได้ ..."^๓

° เอกวิทย์ ฌ กลาง "เอกสารประกอบการบรรยายแผนการศึกษา ๒๕๒๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับก่อนประถม ๒๕๒๐," ๒๕๒๒. (อัดสำเนา), ๑.

๒ กระทรวงศึกษาธิการ, สถิติการศึกษาระดับก่อนประถม ปี ๒๕๒๐ (กรุงเทพมหานคร: กองแผนงาน ๒๕๒๒) หน้า ๒๑.

๓ แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช ๒๕๒๐, แนวนโยบายการศึกษาของรัฐ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๒๐), หน้า ๘.

การจัดการศึกษาระดับเด็กวัยก่อนเรียน ในจังหวัดปทุมธานีในปัจจุบัน มีเด็กได้เข้าเรียนเพียง ๑๓% ของจำนวนเด็กวัยก่อนเรียนทั้งหมด ทั้ง ๆ ที่การจัดการศึกษาในระดับนี้ มีความจำเป็นมาก เพราะประชากรส่วนใหญ่ต้องใช้แรงงานประกอบอาชีพการเกษตร อุตสาหกรรม การพาณิชย์และรับราชการเป็นจำนวนมาก ตามสถิติโดยสังเขปของจังหวัดปทุมธานีเป็นดังนี้

จังหวัดปทุมธานีมีประชากรทั้งสิ้น ๓๑๗,๔๘๔ คน หรือเท่ากับร้อยละ ๘.๓๖ ของประชากรในภาคกลางทั้งหมด (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) มีประชากรเป็นอันดับ ๗ ของภาค อยู่ในระดับเดียวกับจังหวัดชัยนาทและอ่างทอง ประชากรอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลร้อยละ ๒.๒๒ ของประชากรทั้งจังหวัด เขตสุขาภิบาลร้อยละ ๓๔.๔๔ และอีกร้อยละ ๖๒.๒๐ อาศัยอยู่ในชนบท อัตราเพิ่มของประชากรเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ย ๓.๑ ซึ่งเป็นอัตราที่สูง ทั้งนี้เนื่องจากคนเกิดร้อยละ ๒.๒๓ คนตายร้อยละ ๐.๔๑ การอพยพเข้ามารับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม การเคหะชุมชนรังสิต และการขยายของเมืองร้อยละ ๒.๘๔ ^๑

รายได้หลักของชาวจังหวัดปทุมธานีคือการอุตสาหกรรม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔๔.๗ ของผลผลิตรวมทั้งหมด รองลงไปได้แก่การค้า การกสิกรรม และการบริการ ร้อยละ ๑๔.๕, ๑๒.๑, ๕.๗ ตามลำดับ ^๒

เมื่อแยกประชากรตามลักษณะอาชีพที่ประกอบทำได้ดังนี้

ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมจำนวน ๑๕๐,๑๓๖ คน หรือร้อยละ ๖๐.๐๗

สถานประกอบการอุตสาหกรรมขนาดใหญ่รวมทั้งสิ้น ๔๔๔ โรง จำนวนลูกจ้างทั้งหมด ๒๒,๗๘๗ คน หรือประมาณร้อยละ ๘

^๑ แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๔ (ปทุมธานี: ฝ่ายแผนงาน), หน้า ๔๐-๔๔.

^๒ สำนักงานสถิติประจำจังหวัดปทุมธานี, "รายงานประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๒๓." (ปทุมธานี: สำนักงานสถิติ, ๒๕๒๓). (ยึดสำเนา).

สถานที่ประกอบการพาณิชย์กรรม มีเทศบาล ๑ แห่ง สุขาภิบาล ๑๐ แห่ง จำนวนสถานที่
ประกอบอาชีพพาณิชย์กรรม ๒,๕๐๐ แห่ง จำนวนผู้ประกอบการประมาณร้อยละ ๑๒

สถานที่ราชการ มีที่ว่าการอำเภอ ๗ แห่ง โรงเรียน ๒๒๕ โรง และมีหน่วยราชการส่วน
ภูมิภาคมาตั้งปฏิบัติงานในเขตพื้นที่จังหวัดประมาณ ๕๐ แห่ง มีข้าราชการทั้งสิ้นประมาณ ๔,๕๐๐ คน
หรือประมาณร้อยละ ๒

ส่วนอื่น ๆ ได้แก่รับจ้างรายย่อย รับบริการ และอาชีพอิสระอีกประมาณร้อยละ ๑๐

จึงเห็นได้ว่าในสภาพปัจจุบันของจังหวัดปทุมธานี จำนวนประชากรที่ต้องใช้แรงงานในการ
ประกอบอาชีพสูง บิดามารดาที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ เหล่านี้ ไม่มีเวลาเลี้ยงดูอบรมบุตรหลานของตน
เองเพียงพอ ซึ่งจะทำให้เกิดผลเสียแก่นาคตของชาติเป็นอย่างยิ่ง จึงนำที่ทุกฝ่ายจะมาร่วมมือดำเนิ
การ เพื่อให้ปัญหาเหล่านี้คลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะการจัดตั้งโรงเรียนอนุบาล ศูนย์เด็ก
ปฐมวัย และสถานอนามัยรับเลี้ยงเด็กวัยก่อนเรียน

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยก่อนเรียนในจังหวัดปทุมธานี ได้มีขึ้นเมื่อประมาณปีพุทธศ-
ศักราช ๒๔๙๓ เป็นสถานรับเด็กเข้าเรียนของเอกชน มีประชาชนจำนวนมากต้องการส่งบุตรหลาน
เข้าเรียน โดยเฉพาะข้าราชการชั้นผู้น้อยและพ่อค้า แต่สถานรับเลี้ยงเด็กยังมีน้อย และเนื่องจาก
จังหวัดปทุมธานีอยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หรือผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดี นิยมส่งบุตร
หลานของตนไปเข้าโรงเรียนในกรุงเทพมหานครเสียเป็นส่วนมาก ส่วนผู้มีฐานะปานกลางเมื่อออกไป
ประกอบอาชีพนอกบ้าน ก็นิยมฝากลูกหลานไว้กับ ปู่ ย่า ตา ยาย

เมื่อจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ระบบครอบครัวเปลี่ยนจากอยู่รวมกันหลายครอบครัว เป็น
ครอบครัวเดี่ยว ไม่มีผู้ดูแลบุตรแทน เมื่อตนออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน จึงนิยมส่งบุตรหลานเข้า
เรียนอนุบาลเพิ่มขึ้น ส่วนผู้ที่อยู่นอกเมืองก็ฝากบุตรของตนให้ไปโรงเรียน โดยนั่งเรียนกับพี่ที่เรียนอยู่
ในชั้นต่าง ๆ รวมทั้งมีผู้ปกครองจำนวนมากที่ให้บุตรของตนหยุดเรียนเพื่อดูแลน้อง

ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ ทางจังหวัดได้รับงบประมาณในการจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลปทุมธานี
ขึ้น เพื่อให้เด็กวัยก่อนเรียนมีโอกาสเข้าเรียน และโดยความร่วมมือขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ได้มีคำสั่งให้โรงเรียนต่าง ๆ เปิดรับชั้นเด็กเล็กเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ เพื่อให้เด็กวัยก่อนเรียนได้มีโอกาสเข้าเรียนโดยทั่วถึง ทั้งในเมืองและชนบท รวมทั้งเพื่อแก้ปัญหาการฝากเด็กมาไว้กับพี่ในชั้นเรียนปกติ และการขาดเรียนเพื่อเลี้ยงน้อง ซึ่งเป็นปัญหามากที่เพิ่มขึ้นทุกปี เพราะไม่มีใครเลี้ยงดูบุตรหลานขณะออกไปทำงานนอกบ้าน

ปัจจุบันโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดปทุมธานี ที่รับเด็กวัยก่อนเรียนมีประมาณ ๑๐๐ โรงเรียน มีศูนย์เด็กปฐมวัยของกรมพัฒนาชุมชน ๔ แห่ง และศูนย์เด็กแรกเริ่มของกรมประชาสัมพันธ์ ๑ แห่ง รวมเด็กทั้งหมดที่ได้เข้าเรียนประมาณ ๖,๔๐๐ คน หรือร้อยละ ๑๓

จากสภาพความเป็นมาดังกล่าวแล้ว ซึ่งน่าจะได้ศึกษาปัญหาต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยก่อนเรียน ในจังหวัดปทุมธานี โดยศึกษาปัญหาจากผู้บริหาร ชันได้แก่ ครูใหญ่ ครูผู้สอน เด็กวัยก่อนเรียน ผู้ปกครองเด็กวัยก่อนเรียน และเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง คือภารโรง หรือพี่เลี้ยงเด็ก ในด้านการบริหาร การสอน การเลี้ยงดู รวมทั้งบริการต่าง ๆ ชันจะช่วยให้เด็กวัยก่อนเรียนได้รับการพัฒนาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติปีพุทธศักราช ๒๕๒๐

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยก่อนเรียน ในจังหวัดปทุมธานี ในด้านการบริหาร การสอน การบริการ และการเลี้ยงดู
๒. เพื่อเปรียบเทียบความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นด้าน การบริหาร การสอน การบริการ และการเลี้ยงดู ตามสภาพการณ์ปัจจุบัน และสภาพการณ์ที่ควรจะเป็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน ภารโรง หรือพี่เลี้ยงเด็ก และผู้ปกครอง
๓. เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัญหา ในด้านการบริหาร การสอน การบริการ และการเลี้ยงดูของผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองเด็กวัยก่อนเรียน

แนวเหตุผลทฤษฎีที่สำคัญ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยก่อนเรียนในประเทศไทย ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึง และมีผู้ได้เข้าเรียนเพียง ๑๒% ซึ่งถือว่าเป็นจุดอ่อนในการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน ทั้ง ๆ ที่เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง ๖ ขวบ มีจำนวนมากที่สุดคือ ๔,๑๓๔,๕๘๐ คน แม้รัฐจะจัดการศึกษาอนุบาลเพื่อเป็นตัวอย่างก็ทำได้ประมาณ ๙๖,๔๙๒ คน และเมื่อให้เอกชนจัด ก็จัดได้ประมาณ ๑๔๘,๔๙๔ คน ซึ่งเมื่อรวมแล้วมีเด็กที่ไม่ได้เข้าโรงเรียนเป็นจำนวนถึง ๘๘% ของจำนวนเด็กทั้งหมด^๑

จังหวัดปทุมธานี เป็น เขตอุตสาหกรรมและ เกษตรกรรม ที่มีประชาชนต้องใช้แรงงานในการประกอบอาชีพ ไม่มีเวลาในการเลี้ยงดูบุตรอย่างเพียงพอ การขยายชุมชนใหม่ทำให้มีผู้อพยพเข้ามาอยู่ในเขตจังหวัดปทุมธานีเป็นจำนวนมากขึ้น จากรายงานทางสถิติในแผนพัฒนาจังหวัดได้กล่าวถึงการเพิ่มของประชากรซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็วถึงปีละ ๓.๐% จำนวนเด็กอายุ ๐-๖ ขวบ ของจังหวัดปทุมธานีปัจจุบันมี ๕๒,๐๐๐ คน และได้รับการศึกษาเพียง ๔,๖๐๐ คน และในอีก ๕ ปีข้างหน้าคาดว่าจะมีเด็กวัยก่อนเรียนประมาณ ๖๘,๐๐๐ คน ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในการจัดการศึกษามาก จึงควรจะได้ศึกษาปัญหาของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง กับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยก่อนเรียน ในด้านการบริหาร การสอน การเลี้ยงดู รวมทั้งการจัดบริการต่างๆ อันจะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พิพุทธศักราช ๒๕๒๐^๒

สมมุติฐานของการวิจัย

๑. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยก่อนเรียน ในจังหวัดปทุมธานี มีปัญหาทั้ง ๔ ด้าน คือ การบริหาร การสอน การบริการ และการเลี้ยงดู

๒. ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน ภารโรงหรือพี่เลี้ยงเด็ก และผู้ปกครองต่อด้านการบริหาร การสอน การบริการ และการเลี้ยงดู ตามสภาพการณ์ปัจจุบัน และสภาพการณ์ที่ควรจะเป็น ไม่แตกต่างกัน

^๑ กระทรวงศึกษาธิการ, สถิติฉบับย่อ ๒๕๒๑, หน้า ๒๑.

^๒ แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๒๐-๒๕๒๔, หน้า ๔๐-๔๕.

๓. ผู้บริหาร ครูผู้สอน ภารโรงหรือพี่เลี้ยงเด็ก และผู้ปกครองที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อด้านการบริหาร การสอน การบริการ และการเลี้ยงดู ไม่แตกต่างกัน

๔. ผู้ปกครองที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหาร การสอน การบริการ และการเลี้ยงดู ไม่แตกต่างกัน

ของ เขตของการวิจัย

๑. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาการจัดการศึกษา สำหรับ เด็กวัยก่อน เรียนในจังหวัดปทุมธานี เท่านั้น

๒. โรงเรียนที่เลือก เป็นตัวอย่างได้แก่โรงเรียนที่เปิดรับ เด็กวัยก่อน เรียนในจังหวัดปทุมธานี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งได้รับอนุญาตให้เปิดสอน เด็ก เล็กหรือเด็กอนุบาล

๓. ตัวอย่างประชากรเป็นครูใหญ่ ครูที่สอน ภารโรง ผู้ที่กำลังปฏิบัติราชการอยู่ในปีการศึกษา ๒๕๒๒ และผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลัง เรียนอยู่ในชั้น เด็ก เล็ก หรือชั้นอนุบาล ในปีการศึกษา นั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษาค้นคว้า จากหนังสือ วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม

๒. สร้างแบบสอบถามฉบับชั่วคราว แบ่งเป็น ๒ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบ เลือกตอบ ถาม เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ถาม เกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาของเด็ก

วัยก่อนเรียนในด้านการบริหาร การสอน การบริการ และการเลี้ยงดู แล้วนำแบบสอบถามฉบับชั่วคราว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๕ ท่าน ตรวจสอบเนื้อหาและภาษาที่ใช้ เพื่อปรับปรุงแก้ไข

๓. นำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร อย่างละ ๕ คน รวม ๒๐ คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

๔. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับตัวอย่างประชากร ๒๐๐ คน อันประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างละ ๕๐ คน ซึ่งได้โดยการสุ่มจากโรงเรียนทุกสังกัดในจังหวัดปทุมธานี

๕. วิเคราะห์ข้อมูลโดยทาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละในแบบสอบถาม ตอนที่ ๑ เปรียบเทียบหาค่าน้ำหนักและความสัมพันธ์ของปัญหาของแบบสอบถามตอนที่ ๒ โดยใช้การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว สองทาง หรือสามทาง (One way, Two way และ Three way Analysis of Variance)

คำจำกัดความ

๑. ปัญหาการบริหารคือ อุปสรรคขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้การบริหารไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ปัญหาบริหารอาจเกิดจาก

๑.๑ นโยบายและแผนงาน

๑.๒ งบประมาณ

๑.๓ การจัดการต่าง ๆ ที่จะทำให้งานดำเนินอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ การประสานงานทั้งระดับหน่วยเหนือและหน่วยล่าง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๕ สิ่งแวดล้อมและสิ่งต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาของเด็กวัยก่อนเรียน

๒. ปัญหาการสอน คืออุปสรรคขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้การสอนไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ปัญหาการสอนอาจเกิดจาก

๒.๑ สภาพแวดล้อมจากสังคมและชุมชน

๒.๒ สภาพแวดล้อมจากโรงเรียน ห้องเรียน

๒.๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอน

๒.๔ ตัวครู

๒.๕ ตัวนักเรียน

๓. ปัญหาการเลี้ยงดู คืออุปสรรคขัดข้องในการเลี้ยงดู ทำให้การเลี้ยงดูเด็กวัยก่อนเรียน ไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ปัญหาการเลี้ยงดูอาจเกิดจาก

- ๓.๑ สภาพแวดล้อมทางบ้านและชุมชน
- ๓.๒ สภาพความรู้ในการเลี้ยงดู
- ๓.๓ ตัวของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง
- ๓.๔ ความเชื่อและวิธีการเลี้ยงดู

๔. ปัญหาการบริการ คืออุปสรรคขัดข้องในการบริการ ทำให้งานบริการต่าง ๆ ที่ให้แก่ เด็กวัยก่อนเรียนไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ปัญหาการบริการอาจเกิดจาก

- ๔.๑ สภาพแวดล้อมจากโรงเรียน และชุมชน
- ๔.๒ สภาพของการจัดการเรียนการสอน
- ๔.๓ ตัวผู้บริการ
- ๔.๔ ตัวผู้บริหาร ตัวครู และตัวนักเรียน

๑๖. ชั้นเด็กเล็ก คือชั้นที่รับเด็กอายุ ๖ ปี ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปทุมธานี เพื่อเตรียมเด็กก่อนเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาที่ ๑

๖ ชั้นเด็กอนุบาลคือชั้นที่เปิดรับเด็กอายุ ๔-๕ ปี ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และเด็กอายุ ๓-๕ ปี ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

๗. ผู้บริหารหมายถึงครูใหญ่ที่บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนเด็กเล็ก หรือเด็กอนุบาล ในจังหวัดปทุมธานี ในปีการศึกษา ๒๕๒๒

๘. ครูผู้สอน หมายถึงครูที่สอนชั้นเด็กเล็กหรืออนุบาล ในปีการศึกษา ๒๕๒๒

๘. ผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง หมายถึงภารโรงหรือพี่เลี้ยงเด็ก ที่ทำหน้าที่ด้านบริการในโรงเรียนที่เปิดสอนเด็กเล็ก หรืออนุบาล ในจังหวัดปทุมธานี ในปีการศึกษา ๒๕๒๒

๑๐. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา หรือญาติผู้ใหญ่ที่เลี้ยงดูเด็ก ขณะที่เด็กเข้ารับการศึกษาระดับประถมศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนเด็กเล็กหรือชั้นอนุบาล ในปีการศึกษา ๒๕๒๒ ในจังหวัดปทุมธานี

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. สภาพการณ์ที่ทำการวิจัยในช่วง เวลา เก็บข้อมูล เป็นตัวอย่างของสภาพการณ์ปัจจุบันของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยก่อนเรียนในจังหวัดปทุมธานี

๒. ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และผู้ทำหน้าที่ เกี่ยวข้อง ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งแสดงความคิดเห็นตามสภาพ เป็นจริงทุกประการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

๑. ได้ทราบปัญหาการจัดการศึกษา สำหรับ เด็กวัยก่อน เรียนของจังหวัดปทุมธานี

๒. เป็นแนวทางให้ผู้ที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับ เด็กวัยก่อน เรียนปรับปรุงในเรื่องการวางแผนและกำหนดรูปแบบการจัด และดำเนินการสอนสำหรับ เด็กวัยก่อน เรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย